

Posudek bakalářské práce

Neumann, Miloš, *Reflexe iránské islámské revoluce v československých sdělovacích prostředcích*

Bakalářská práce

FF UK, Ústav světových dějin, Seminář nejnovějších dějin

Praha 2009, 88 rkp.

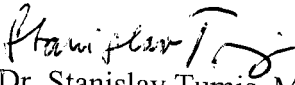
Bakalářská práce Miloše Neumanna je další z mnoha studentských prací, které analyzují postoje československého režimu vůči nějaké významné události světových dějin 20. století zejména na základě dobového československého tisku. Autor si vybral nesmírně složité, dosud nepříliš zpracované téma, jehož význam bude stále větší, protože se promítá i do současných událostí na Blízkém a Středním východu a je důležitým tématem světové politiky. Autor se ve své analýze mohl opřít o poměrně dobrou znalost iránských událostí, podepřených kvalitní literaturou především zahraniční provenience. Z tehdejších sdělovacích prostředků si pro svou analýzu vybral pochopitelně Rudé právo „coby orgán Ústředního výboru KSČ“, Mladou frontu, která v té době patřila k nejčtenějším novinám, a Lidovou demokracii jako reprezentanta „národněfrontové Československé strany lidové“.

Autor svou bakalářskou práci rozdělil do čtyř velkých kapitol. V první kapitole analyzuje postoje československého tisku vůči Íránu v předvečer islámské revoluce. Důkladný rozbor tří tehdejších periodik uzavírá následujícími závěry: všímá si zejména toho, že pro československá periodika nebylo snadné „vysvětlit svým čtenářům podstatu zhroucení autoritativní, prozápadní, ale k sovětskému bloku nikoliv otevřeně nepřátelské vlády“. Podle Neumanna si čtenář nemohl počátkem roku 1978 učinit z tehdejších zpráv o dění v Íránu jasnou představu, články vyznívaly v podstatě neutrálně a Íránu ještě na podzim nebyla v tisku věnována dostatečná pozornost. Tento „nezájem“ československých médií se začal měnit až v listopadu a prosinci 1978, kdy k němu příslušné orgány zaujaly jednoznačný postoj. Československý tisk tak postupně přecházel od neutrálního postoje k zaměření se na šáhovu proamerickou politiku a zdůrazňoval, že protišáhovská opozice se neskládá pouze z náboženských „reakcionářů“.

Druhá kapitole Neumannovy práce pojednává o konci šáhova režimu. Autor vysvětluje zvýšený zájem československého tisku o dění v Íránu tím, že „dané události v Íránu se již nedaly přehlížet. Zajímavé je, že oproti počátečnímu období se radikálně změnilo hodnocení vývoje – československý tisk zaujal jednoznačně protišáhovský postoj a přiklonil se k opozici, včetně pochvalných poznámek o Chomejmím. Třetí kapitola se věnuje upevňování Chomejního pozic v Íránu po jeho příjezdu do země. Autor opět předkládá hlubokou analýzu článků tehdejšího československého tisku (velmi zajímavá je i kapitola pohlížející na revoluční Írán pohledem karikaturisty) a uzavírá, že Ústřední výbor KSČ zaujal k nástupu Chomejního jednoznačně kladné stanovisko, navzdory tomu, že se jednalo o režim, s nímž československé komunisty ideologicky nic nespojovalo. Tisk naopak pokračoval v ostrém útoku na svržený šáhovský režim, který reprezentoval blízkého amerického spojence, na čemž nemohly změnit nic ani dřívější přátelské obchodní vztahy s Československem. Závěrečná čtvrtá kapitola je analýzou československého tisku k zadržení 66 amerických diplomatů radikálními teheránskými studenty, k nimž, jak autor poznamenal, zaujal československý tisk neskrývané sympatie. Akce je interpretována jako naprosté ponížení imperialistických Spojených států statečným iránským lidem.

Neumann předložil velmi dobrou práci, založenou na poměrně značném množství prostudované cizojazyčné literatury, jež mu pomohla udělat si dobrou představu o událostem v tehdejším Íránu. Jeho píle se projevuje i v podrobné analýze prostudovaného československého tisku. Mohu konstatovat, že autor předložil vynikající a dobře zargumentovanou práci, k níž mám v zásadě jen jedinou důležitou připomínku. Výsledné dílo totiž kazí poněkud těžkopádný jazyk, některé gramatické chyby a stylistické neobratnosti. I tak mohu nicméně konstatovat, že formální, tj. stylistická a jazyková stránka práce je na dostatečné úrovni, což platí i o velmi dobrém poznámkovém aparátu. Bakalářská práce Miloše Neumanna patří bezesporu ke kvalitním studentským badatelským počinům a jako takovou ji doporučuji k obhajobě a hodnotím klasifikačním stupněm
.....

V Praze 6. září 2009

PhDr. Stanislav Tumiš, M. A., Ph.D.
Ústav světových dějin FF UK Praha